WISH YOU WERE HERE

Iris Boter

Wish you were here

Uitgeverij Mozaïek – Zoetermeer

Ontwerp omslag Marleen Verhulst
Layout/dtp binnenwerk zetR, Hoogeveen

ISBN 978 90 239 9378 0
NUR 285

© 2011 Uitgeverij Mozaïek, Zoetermeer

Alle rechten voorbehouden

Voor mijn ouders

1

De laatste dag dat alles nog gewoon was, was de eerste dag van het nieuwe schooljaar.

Om tien over elf die ochtend stapte ik in Zwolle uit de trein. Op het stationsplein scheen de zon volop, maar de bomen waren donkerder groen dan toen ik hier de laatste keer was.

Tegenover de keukenwinkel stak ik het zebrapad over en ondanks de zware sporttas over mijn rechterschouder en de roze gebloemde laptoptas aan m'n linkerarm voelde ik me licht.

Ik hield van deze wandeling. In het eerste stuk waren de huizen nog groot en statig. Het waren accountantskantoren en makelaars en er lag grind voor de gevels. Verderop, voorbij de Zuiderkerkstraat, begon de wijk waar de stoepen smal waren en de huizen klein. In mijn straat raakten de schaduwen van de huizen de stoep en ik wist zeker dat dat voor de vakantie niet zo was.

Ik stak de sleutel in de deur van mijn voordeur. Alleen dat geluid al. Achter de deur lag een stapel post die raspend over de deurmat schoof. Ik raapte de enveloppen op. Drie voor mij. Een van de studiefinanciering, een van school en een rekening van Amnesty.

Op de deur van mijn kamer, op de begane grond aan de achterkant, hingen een paar briefjes: *Mag ik vrijdag je fiets lenen?* en daaronder: *Ik heb je fiets geleend, je krijgt een zak heksendrop van me. Je moet 12,26 euro bijbetalen voor het gas*, met het rekeningnummer van Henri erbij.

Ik trok ze eraf en stapte zes weken onbewogen lucht binnen. De oranje gestreepte sprei op mijn bed, een vergeten kopje op het bureau, de cd-speler in de kast, een shirt over

de stoel, de radiowekker die 11:28 uur aangaf en het A4'tje aan de muur met roosterwijzigingen van vorig jaar, een leeg colablikje op de witgeverfde houten vloer en de vetplant op de hoek van mijn bureau. Het leek wel of al die spullen op mij hadden gewacht. Ik zette de cd-speler aan en die begon Adèle te spelen halverwege het vierde nummer, precies daar waar ik 'm weken geleden had stopgezet. Toen ik me op m'n bed liet vallen steeg er een wolk stof op in de streep zonlicht die naar binnen viel.

Ik was er weer.

Het duurde altijd even voor ik weer aan mijn kamer gewend was. Of liever gezegd, de kamer aan mij, misschien was dat nog wel meer waar. Ik was gewoon de zoveelste bewoner van dit huis, deze kamer, die al eeuwen studenten en aanverwanten herbergde.

Ik was expres een paar uur te vroeg naar Zwolle gekomen, zodat ik hier even alleen kon zijn. Een kop koffie drinken in mijn eigen kamer, wat rondhangen en de geur opsnuiven van de enige plek ter wereld die helemaal van mij was.

Hoewel mijn kamer de kleinste van het huis was, was ik er toch erg blij mee, vooral vanwege de twee openslaande tuindeuren naar het plaatsje achter het huis en het zonlicht dat erdoor naar binnen viel. Vorig jaar had ik een paar potten met chrysanten op het plaatsje gezet, die nu totaal uitgedroogd waren. De klimop kroop voor de bovenramen langs waardoor het leek of ik in een serre woonde.

Op de vloer lag het donkeroranje kleed van mijn oma, waar ik als kind mijn auto's en poppetjes over de patronen liet rijden. Tegenover de deur stond een ouderwetse gaskachel, links mijn bed en aan het voeteneinde een ingebouwde kast, gevuld met boeken en kleding. Voor de rechtertuindeur, die ik toch nooit gebruikte, stond mijn bureau en daarmee was mijn hok zo goed als vol.

Ik snakte naar een kop koffie, maar had geen zin om op te staan.

Ergens van boven klonken opeens vage bastonen, Henri was dus thuis. Hij bewoonde de zolder en daarmee de grootste kamer. Waarschijnlijk was hij de hele zomer hier geweest, in zijn eentje. Mijn andere huisgenoten, Wendy en Bastiaan, waren altijd alle vakanties weg. Waarom was ik al die tijd hier niet geweest? Ik wist het opeens niet meer. Zes weken in de pauzestand was meer dan genoeg.

Met een ruk sprong ik overeind en schoof de laptop uit de tas. Het was een cadeau van mijn vader. Hij was niet zo goed in cadeaus geven. De laatste dag voor z'n vakantie was hij uit zijn werk gekomen en riep me toen ik languit op de bank een vage film aan het kijken was.

'Er staat iets voor je in de gang,' zei hij. Ik keek. Er stond een plastic tas van de bouwmarkt. 'Is deze voor mij?' vroeg ik toen ik met een best wel goeie laptop de kamer in kwam.

'Dat ouwe ding van je, dat gaat echt niet meer,' zei hij terwijl hij de krant opensloeg. 'Voor je studie moet je gewoon een goede hebben.'

Ik was er blij mee, maar nu twijfelde ik of ik dat wel genoeg had laten merken. Ik had vast dankjewel gezegd en een kus op zijn grijze baardige wang gedrukt, maar het was vaak moeilijk om iets te doen waar mijn gevoel precies in paste. Soms was dat iets te groot, soms te klein. Hij zou het wel begrijpen, toch? Hoewel, mijn pa was ook niet zo goed in krijgen. Hij bromde wat toen ik hem kuste, en zo bleef het van ons allebei een beetje in het midden hangen.

Ik besloot hem een mail te sturen. *Lieve pap, ik ben heel aangekomen in de Assendorperstraat, nogmaals dank voor de laptop, ik ben er heel blij mee, liefs Tamar.*

Toen ik 'm wilde versturen zag ik dat de draadloze verbinding niet werd gevonden. Het ontbrak me aan puf om meteen uit te zoeken waaraan dat lag, dat kon ik vanavond wel doen. Ik kon trouwens beter een echte kaart sturen, dat waardeerde hij waarschijnlijk meer. Niet vergeten.

Ik sloot de laptop weer en borg het pak koffie op, de doos

appels uit eigen tuin en de bakjes overgebleven macaroni en tomatensoep die mijn moeder voor me had ingepakt. Zorgzaam en tamelijk overdreven. De koelkast in de keuken was overvol, ik gooide een pak melk dat over datum was weg, net als een uitgedroogde halve bak lasagne zonder naam. Daarna smeerde ik twee boterhammen met pindakaas en daarbovenop smeerde ik een lepeltje marmite. Met een kop oploskoffie ging ik op mijn bed zitten. Er waaierde een zomerse lucht door de openstaande tuindeur naar binnen.

Wish you were here, tingelde vanuit mijn mobiel. Syl.

'Tamar. Hé! Ja, prima. Om één uur moeten we op school zijn toch? Wat, half een? Ik kom er nu aan.'

Enkele seconden later had ik een flesje water en een paar boterhammen in mijn rugzak gegooid. Op mijn oude fiets, die de hele zomer achter het huis had gestaan, reed ik naar school.

Die middag, toen nog steeds alles gewoon was en niets erop wees dat het ooit anders zou worden, fietste ik met Syl naar de Wythmenerplas.

Er waren er meer op het idee gekomen. We zagen Jesse en Niels en nog wat mensen, die ik niet allemaal kende. Meteen vormden we een groep, alsof we magnetisch waren.

Het was warm, maar niet heet en niet druk. Iemand had een radio meegenomen. We drapeerden onze handdoeken in een grote kring en dumpten onze tassen in het midden.

'Duurde de vakantie nog maar een paar weken,' zei Syl. Ze was in de vakantie dunner geworden en haar blonde haar was een stuk korter. Ze leek opeens ouder. Haar teennagels waren feloranje gelakt.

Het water was aan het eind van de zomer al behoorlijk opgewarmd en we zwommen tot zo ongeveer halverwege de plas en weer terug. Er kwam een stokbrood tevoorschijn dat we deelden en er gingen een fles cola rond en een pak tucjes.

De jongens konden niet stilzitten en renden over het zand en door het water.

'Wat een leven.' Syl nam een grote slok cola. 'Zie Niels dan. Als die geen halters onder z'n bed heeft liggen!'

De jongens volleybalden over een denkbeeldig net. Het meppen tegen de bal klonk helder en de jongenslijven glommen in de zon. Wij keken en zij keken. Zij sloofden zich uit en wij lagen rustig te praten.

Ik weet niet of ik het nu fijn vond dat ik hier zo in mijn rood-paars gestreepte bikini lag te liggen. Het plan was om alleen met Syl hier te zijn, maar nu waren we opeens een bezienswaardig gebeuren. Gelukkig had ik een zonnebril en een dik boek waarachter ik mij kon verschuilen. Traag zakte de zon naar de horizon. Af en toe doken we in het groengrijze en onverwacht heldere water van de plas, om af te koelen.

Syl en ik hoefden haast niet bij te praten. Bijna alles was al gezegd via msn en de ellenlange mails die we hadden gestuurd en in de uren die we hadden gebeld. En toch viel er van alles te zeggen, zoals over het feest van Jesse waar Syl niet voor uitgenodigd was en ik wel. Ik moest alles vertellen tot en met de volgorde van wie er kwamen en wanneer ze weer gingen, en waar het over gegaan was en wie naar wie had zitten kijken. En hoe Jesse zijn verjaardagskussen in ontvangst had genomen en hoe hij daarbij had gekeken. En van Syl wilde ik weten of ze nog iets had gehoord van Sandor, de jongen uit Spanje, hoe het was geweest op LowLands, hoe moe ze was na afloop en welke cd's ik van haar moest kopiëren. Ze liet me naar de muziek luisteren die op haar iPhone stond en ik was overtuigd.

Naadloos sloot ons echte leven weer op elkaar aan.

Toen de ijscokar vertrok en de paar gezinnen met bakfietsen het strand verlieten, ploften de jongens naast ons neer. Uitgespeeld. Jesse met zijn blauwe ogen had magnums voor ons gekocht. Toen die op waren werd Syl door Jesse en Niels

in het water gegooid en toen ik haar probeerde te redden verdween Niels z'n zwemshort in het water. Die werd pas na een paar keer duiken weer gevonden terwijl Niels aanstellerig paniekerig tot zijn schouders onder water bleef.

We leken wel een stel kinderen.

De zon, de bomen en onze voetstappen in het zand, deze eerste dag, met de vakantie achter de rug en een leeg schooljaar voor ons, alles bij elkaar gaf het ons het gevoel dat we helemaal aan het begin stonden van iets. Een nieuw schrift zonder fouten, vlekken en doorhalingen. We waren vastbesloten dat zo te houden.

Een dag die een film zou moeten zijn, zodat we 'm later nog honderden keren konden terugkijken, om te zien dat alles was zoals het was. Alles was nog heel, er was nog niets onherstelbaar kapot, we waren geladen met het allesoverheersende gevoel dat alles mogelijk was en dat we tijd genoeg hadden.

Toen we haast flauwvielen van de trek en de zak heksendrop die ik in mijn fietstas had gevonden op was, rolden Syl en ik onze handdoek op en fietsten we terug naar de stad. Bij de supermarkt kochten we een grote verse pizza met 35% korting en een pond trostomaten.

In de keuken in Syls huis in de Van Karnebeekstraat sneden we een komkommer in kleine stukjes en we sprenkelden er een scheut olie en limoensap over. Ik legde de gehalveerde tomaten op de pizza in de oven met een beetje tijm erover en wat geraspte kaas.

'Doe eens twee glazen.' Ze haalde een fles rosé tevoorschijn. 'Tadam! Om de laatste vrije dag te vieren.' Ze vulde de glazen en toen de kikkerkookwekker afging, sleepten we al het eten mee naar buiten, naar het krakkemikkige, houten bankje dat voor haar huis op de stoep stond en we gingen in de avondzon zitten.

Alles was zo op.

‘Dag dames.’ Jesse was eraan komen lopen, met zijn bruine blote bast en een handdoek om zijn nek. Zijn woest gekrulde haar was door de zon bijna wit geworden. Hij woonde in dezelfde straat als Syl, een paar huizen verder.

‘Hadden jullie niet iets voor mij kunnen bewaren? Nou moet ik weer droog brood eten.’

‘Dat kun jij best hebben,’ zei Syl sloom.

‘Er is nog stokbrood.’ Ik hield de mand omhoog.

Jesse sprong naast me en kwam op de bank zitten. Met een stuk brood schraapte hij het laatste restje olie uit de slakom. ‘Mm, heerlijk zeg. Hier red ik het wel mee.’ Hij likte zijn vingers af en keek me grappig aan. ‘Tot aan Sjors’ SnackShop.’

‘Ga je nog weg of blijf je ons zitten vervelen?’ vroeg Syl. ‘O wacht, deze moet ik even nemen.’ Ze keek me verontschuldigend aan terwijl ze haar mobiel aan haar oor zette. *Niels*, mimede ze. Ze stond op en liep een stukje de straat in. Tot mijn lichte ergernis bleef Jesse naast me zitten en keek naar me. Ik nam een slok rosé en wachtte heel lang met doorslikken. Door zijn bruine huid leken zijn ogen nog helderder dan anders.

Syl had weleens verteld dat hij op een middag midden in de Hema gitaar had gespeeld voor het goeie doel en dat hij te pas en te onpas filosofische verhandelingen kon houden over diepe dingen. Een biologische boer wilde hij worden, en schrijver. Daar heeft hij in elk geval het haar voor, dacht ik.

‘Je ziet er anders uit,’ zei hij na een tijdje.

Ik slikte de wijn door. ‘Anders?’

‘Ja gewoon. Anders.’ Hij keek me lang aan en net toen ik dacht dat er echt wat anders aan me was wat ik zelf nog niet wist, lachte hij weer. ‘Hoe is ie? Je bent toch naar Texel geweest?’

‘Hoe weet jij dat nou weer?’

‘Dat heb je zelf verteld. Texel, daar ben ik ook weleens geweest. Toen ik een kleuter was, volgens mij. Eindeloos

strand en veel wind.' Hij nam een slok uit een blik cola. Het leek alsof hij magerder was geworden. Op zijn kin glinsterden een paar blonde stoppels.

'En jij?'

'Frankrijk. Ben wezen duiken. Heb zulke mooie onderwaterfoto's gemaakt. Kijk maar eens.'

Hij liet er een paar zien op zijn telefoon. Foto's die overwegend kopergroen en lichtblauw waren van kleur. Ik zat zo dicht bij hem dat ik hem kon ruiken. Zonnebrandolie en gras. Hij liet een filmpje zien van een school vissen. 'Wow,' zei ik.

'Het is gewoon een andere wereld, daar onder water. Zelf ben je ook anders. Je weegt veel minder. En die rust. Kijk, hier hebben we twee congeralen gezien in een rotsspleet.'

'Oh?' Ik probeerde de naam te onthouden om 'm thuis te googelen.

'En we zagen naast hele scholen steenbolken ook harders, en een paar lipvissen.'

'Lipvissen?'

Jesse tuitte zijn lippen en kwam smakkend met zijn gezicht op me af. Ik hield een stokbroodje beschermend voor mijn gezicht. Grommend beet hij er een stuk af.

'Levensgevaarlijk, die beesten.' Hij klikte weer een nieuwe foto aan.

'Het is zo'n andere wereld. Als je hier zwemt, is het net of je de eerste bent die het ontdekt. En de enige. Het is er zo stil, geen enkel geluid van buiten. Echt geweldig. Jij zou het ook eens moeten doen.'

Ik keek naar de foto's en voelde me tamelijk suf. Dat ik nog met mijn ouders meeging op vakantie en dan ook nog naar zo'n weinig verheffend oord. Vorig jaar was ik in mijn eentje een week naar Londen geweest, maar dit jaar had ik geen geld en ik zag er geen kwaad in met mijn ouders mee te gaan. Zo erg was het nou ook weer niet. We hadden het best gezellig gehad, met z'n drieën op de camping, mijn ouders in

de caravan en ik in mijn eigen tent. Ik wist dat ze het erg fijn vonden dat ik nog met ze meeging.

Zonder mij waren ze geen gezin. Zonder mij waren ze twee oudere mensen die soms uren of middagen konden zwijgen. Zij probeerde steeds om het hem rustiger aan te laten doen en hij trok zich daar niets van aan.

'Heb je daar een zeilboot gehuurd of zo?' vroeg ik toen hij zijn mobiel in zijn zak stopte.

'Nee, we waren met de boot van mijn vader, mijn broer Olivier en ik. Hé, zal ik het adres van mijn weblog sturen? Kun je nog meer foto's zien.'

'Ben benieuwd.' Ik schreef mijn mailadres op een afgescheurd stukje papier van een Blokkerfolder die in de gang lag.

Jesse stond op en stak de snipper in zijn zak. 'Zin om mee te gaan naar de *Irish Pub*? Er speelt een bigband, een hele goeie, heb ik gehoord.' Hij haalde zijn hand door zijn krullen.

Ik keek naar Syl, die een eind verder nog altijd aan het bellen was. Haar wangen waren inmiddels dieproze gekleurd, maar het was onmogelijk te zeggen of dat van de rosé, de zon of van het gesprek kwam. Ik had wel zin om met Jesse mee te gaan, maar niet vanavond. Het leek of ik aan de bank vastgeplakt zat.

'Andere keer, oké?'

'Prima. Zie ik je wel weer.'

Toen hij wegliep schoot me opeens te binnen: 'O wacht, je kunt me helemaal niet mailen, de verbinding werkt niet. Ik heb net een nieuwe laptop, ik moet het nog even uitzoeken.'

'Zal ik er eens naar kijken?' Hij draaide zich weer om en veegde met zijn voet een peuk in de put. Op zijn been zat nog een veeg zand.

'Dat hoeft niet hoor, dat lukt me zelf wel.'

'Echt?'

'Ja hallo, wat denk jij!'